TIESAS SPRIEDUMS (ceturtā palāta)

2021. gada 21. oktobrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Muitas savienība – Galapatēriņa procedūra – Atļauja ar atpakaļejošu spēku – Regula (ES) Nr. 952/2013 – Savienības Muitas kodekss – 211. panta 2. punkts – Piemērojamība laikā – Nosacījumi – Regula (EEK) Nr. 2454/93 – 294. panta 2. punkts – Tvērums

Lietā C-825/19

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Thüringer Finanzgericht* (Tīringenes Finanšu tiesa, Vācija) iesniedza ar 2019. gada 22. oktobra lēmumu un kas Tiesā reģistrēts 2019. gada 12. novembrī, tiesvedībā

Beeren-, Wild-, Feinfrucht GmbH

pret

Hauptzollamt Erfurt,

TIESA (ceturtā palāta)

šādā sastāvā: trešās palātas priekšsēdētāja K. Jirimēe [*K. Jürimäe*], kas pilda ceturtās palātas priekšsēdētāja pienākumus, tiesneši S. Rodins [*S. Rodin*] un N. Pisarra [*N. Piçarra*] (referents),

ģenerāladvokāts: J. Tančevs [*E. Tanchev*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

– *Beeren- Wild-, Feinfrucht GmbH* vārdā – *H. Nehm*, *Rechtsanwalt*,

– Eiropas Komisijas vārdā – *B.-R. Killmann* un *F. Clotuche-Duvieusart*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2021. gada 3. jūnija tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – vācu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt 211. panta 2. punktu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 952/2013 (2013. gada 9. oktobris), ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu (OV 2013, L 269, 1. lpp.; labojums – OV 2013, L 287, 90. lpp.; turpmāk tekstā – "Savienības Muitas kodekss"), kā arī 294. panta 2. punktu Komisijas Regulā (EEK) Nr. 2454/93 (1993. gada 2. jūlijs), ar ko nosaka īstenošanas noteikumus Padomes Regulai (EEK) Nr. 2913/92 par Kopienas Muitas kodeksa izveidi (OV 1993, L 253, 1. lpp.), kas grozīta ar Komisijas Regulu (EK) Nr. 1602/2000 (2000. gada 24. jūlijs) (OV 2000, L 188, 1. lpp.) (turpmāk tekstā – "Regula Nr. 2454/93").

2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā starp *Beeren-, Wild-, Feinfrucht GmbH* (turpmāk tekstā – "*BWF*") un *Hauptzollamt Erfurt* (Erfurtes Galvenā muitas pārvalde, Vācija; turpmāk tekstā – "muitas iestāde") par to, cik lielā mērā ar atpakaļejošu spēku ir spēkā atļauja apturēt muitas nodokļus, kas *BWF* piešķirta preču importam saskaņā ar galapatēriņa režīmu.

Atbilstošās tiesību normas

Regula (EEK) Nr. 2913/92

3 Padomes Regula (EEK) Nr. 2913/92 (1992. gada 12. oktobris) par Kopienas Muitas kodeksa izveidi (OV 1992, L 302, 1. lpp.) no 2016. gada 1. maija tika atcelta ar Savienības Muitas kodeksu. Regulas Nr. 2913/92 21. pantā bija paredzēts:

"1. Labvēlīgs tarifa režīms, kas atsevišķām precēm var būt to veida vai galapatēriņa dēļ, ir pakļauts nosacījumiem, ko nosaka saskaņā ar Komitejas procedūru. [..]

2. Jēdziens "labvēlīgs tarifa režīms" 1. punktā nozīmē 4. panta 10. punktā minēto ievedmuitas nodokļu samazinājumu vai to neuzlikšanu, arī tarifa kvotas ietvaros."

Regula Nr. 2454/93

4 Regula Nr. 2454/93 no 2016. gada 1. maija tika atcelta ar Komisijas Īstenošanas regulu (ES) 2016/481 (2016. gada 1. aprīlis) (OV 2016, L 87, 24. lpp.). Regulas Nr. 2454/93 292. panta 1. punktā bija noteikts:

"Gadījumos, kad preces ir pakļautas muitas uzraudzībai to īpašās izlietošanas dēļ, labvēlīga tarifu režīma piešķiršana saskaņā ar Kodeksa 21. pantu ir pakļauta rakstiskai atļaujai.

Ja preces nodod brīvam patēriņam ar samazinātu vai nulles muitas nodokļa likmi to īpašās izlietošanas dēļ un spēkā esošie noteikumi prasa, lai preces paliktu muitas uzraudzībā saskaņā ar Kodeksa 82. pantu, tad īpašās izlietošanas muitas uzraudzības nolūkiem ir vajadzīga rakstiska atļauja."

5 Šīs regulas 294. pants ir izteikts šādi:

"1. Muitas dienesti var izsniegt atļauju ar atpakaļejošu spēku.

Neietekmējot 2. un 3. punktu, atļauja ar atpakaļejošu spēku stājas spēkā pieteikuma iesniegšanas dienā.

2. Ja pieteikums attiecas uz atļaujas atjaunošanu tāda paša veida darbībai un precēm, tad atļauju var piešķirt ar atpakaļejošu spēku no sākotnējās atļaujas derīguma termiņa beigu datuma.

3. Izņēmuma apstākļos atļaujas ar atpakaļejošu spēku var attiecināt uz tālāku periodu, bet ne vēlāk kā vienu gadu pirms pieteikuma iesniegšanas dienas, ja var pierādīt, ka pastāv ekonomiska vajadzība un:

a) pieteikums nav saistīts ar krāpšanas mēģinājumu vai acīmredzamu nolaidību;

b) pieteikuma iesniedzēja grāmatvedība apliecina, ka var uzskatīt, ka ir ievēroti visi režīma nosacījumi un, attiecīgos gadījumos, lai izvairītos no jebkādas aizvietošanas, preces var identificēt attiecīgajā periodā un šāda grāmatvedība ļauj režīmu pārbaudīt;

c) var veikt visas formalitātes, lai stāvokli padarītu atbilstošu noteikumiem, ieskaitot, vajadzības gadījumā, deklarācijas padarīšanu par spēkā neesošu."

Savienības Muitas kodekss

6 Savienības Muitas kodeksa 211. panta 1. un 2. punktā ir paredzēts:

"1. Muitas dienestu atļauja ir vajadzīga:

a) lai izmantotu ievešanas pārstrādei vai izvešanas pārstrādei procedūru, pagaidu ievešanas procedūru vai galapatēriņa procedūru,

[..].

Atļaujā izklāsta nosacījumus, saskaņā ar kuriem ir atļauta vienas vai vairāku pirmajā [daļā] minēto procedūru izmantošana [..].

2. Muitas dienesti piešķir atļauju ar atpakaļejošu datumu, ja ir izpildīti visi turpmāk norādītie nosacījumi:

a) var pierādīt, ka ir ekonomiska vajadzība;

b) pieteikums nav saistīts ar krāpšanas mēģinājumu;

c) pieteikuma iesniedzējs, pamatojoties uz uzskaites vai reģistra datiem, ir apliecinājis, ka:
   i) ir izpildītas visas procedūras prasības;
   ii) attiecīgā gadījumā preces var identificēt attiecībā uz aptverto laikposmu;
   iii) šādas uzskaites vai reģistri ļauj procedūru kontrolēt;

d) ir iespējams izpildīt visas formalitātes, kas vajadzīgas, lai noregulētu preču statusu, tostarp, vajadzības gadījumā, attiecīgo deklarāciju atzīt par nederīgu;

e) trīs gados pēc dienas, kad pieteikums tika pieņemts, pieteikuma iesniedzējam nav piešķirta atļauja ar atpakaļejošu spēku;

f) ekonomisko apstākļu izskatīšana nav vajadzīga, izņemot gadījumus, kad pieteikums attiecas uz tāda paša veida darbības vai preču atļaujas atjaunošanu;

g) pieteikums neattiecas uz uzglabāšanas vietas darbībām attiecībā uz preču uzglabāšanu muitas noliktavās;

h) ja pieteikums attiecas uz tāda paša veida darbības un preču atļauju pagarināšanu, pieteikumu iesniedz trīs gados pēc sākotnējās atļaujas derīguma termiņa beigām.

[..]"

7 Šī kodeksa 254. panta "Galapatēriņa procedūra" 1. punktā ir noteikts:

"Saskaņā ar galapatēriņa procedūru preces var laist brīvā apgrozībā ar atbrīvojumu no nodokļa vai ar samazinātu nodokļa likmi sakarā ar to īpašo izmantojumu."

8 Savienības Muitas kodeksa 288. panta "Piemērošana" 1. punktā ir paredzēts, ka tajā uzskaitītos pantus piemēro no 2013. gada 30. oktobra, proti, no šī kodeksa 287. pantā paredzētās spēkā stāšanās dienas. 288. panta 2. punktā ir paredzēts, ka citus pantus, kas nav minēti 1. punktā – kurš ietver minētā kodeksa 211. un 254. pantu – piemēro no 2016. gada 1. maija.

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

9 *BWF* pārstrādā un tirgo sālījumā konservētas sēnes, kas nav derīgas patēriņam un ir paredzētas pārtikas konservu ražošanai.

10 Laikposmā no 2010. gada 1. janvāra līdz 2012. gada 31. decembrim *BWF* bija atļauja "laist brīvā apgrozībā ārpussavienības preces noteiktam galapatēriņam" un pamatojoties uz to tā importēja šīs preces desmit reizes, izmantojot muitas nodokļu atlikšanu.

11 Vēlāk *BWF* turpināja ievest minētās preces, tomēr nelūdza pagarināt šo atļauju. Nodokļu pārbaudes laikā kompetentā iestāde konstatēja, ka *BWF* vairs nav vajadzīgās atļaujas. Līdz ar to 2015. gada 9. janvārī *BWF* iesniedza pieteikumu par tās rīcībā esošās atļaujas pagarināšanu līdz 2012. gada 31. decembrim.

12 2015. gada 14. janvārī muitas iestāde daļēji apmierināja šo prasību. Pamatojoties uz Regulas Nr. 2454/93 294. panta 1. punktu, tā tai piešķīra jaunu atļauju ar atpakaļejošu spēku no pieteikuma iesniegšanas dienas, proti, 2015. gada 9. janvāra.

13 2015. gada 22. aprīlī *BWF*, norādot uz ekonomisko situāciju, kas ir saspīlēta sakarā ar notiekošu uzrēķinu, lūdza, lai jaunās atļaujas atpakaļejošs spēks tiktu attiecināts uz 2013. gada 1. janvāri, kas ir sākotnējās atļaujas beigu datums.

14 Ar 2015. gada 13. maija lēmumu muitas iestāde, pamatojoties uz Regulas Nr. 2454/93 294. panta 2. punktu, šo pieteikumu noraidīja. Tā uzskatīja, ka *BWF* vairs nevar pretendēt uz šī panta 3. punkta piemērošanu, jo, pirmkārt, ar to atļauju atpakaļejošais spēks tiek piemērots tikai uz laiku, kas nevar pārsniegt vienu gadu pirms pieteikuma iesniegšanas datuma, un, otrkārt, *BWF* nav pierādījusi ekonomiskas vajadzības esamību. Turklāt tā uzskatīja, ka acīmredzamas nolaidības dēļ *BWF*, neraugoties uz norādēm šajā ziņā, neesot savlaicīgi iesniegusi pieteikumu par atjaunošanu, tāpēc tai nebija jāpiešķir šāds atpakaļejošs spēks.

15 Tā kā sūdzība par šo lēmumu tika noraidīta 2016. gada 6. aprīlī, *BWF* 2016. gada 3. maijā pārsūdzēja šo noraidīšanas lēmumu iesniedzējtiesā.

16 *BWF* apgalvo, pirmkārt, ka muitas iestādes 2016. gada 6. aprīļa lēmuma nepiešķirt atļauju ar atpakaļejošu spēku laikposmam no 2013. gada 1. janvāra līdz 2015. gada 8. janvārim tiesiskums esot jāizvērtē, ņemot vērā Savienības Muitas kodeksa 211. pantu, kas ir kļuvis piemērojams 2016. gada 1. maijā. Šis pants esot "tikai" procesuāla norma, kas saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru esot piemērojama ar atpakaļejošu spēku.

17 Otrkārt, *BWF* apgalvo, ka muitas iestāde nav ievērojusi Regulas Nr. 2454/93 294. panta 3. punktu, jo, pirmkārt, tā esot piemērojusi šīs tiesību normas a) apakšpunktā paredzēto "acīmredzamas nolaidības" kritēriju, izskatot pieteikumu par atļaujas atjaunošanu saskaņā ar šīs regulas 294. panta 2. punktu. Otrkārt, muitas iestāde esot kļūdaini uzskatījusi, ka minētās regulas 294. panta 3. punktā paredzētais atļauju atpakaļejoša spēka ierobežojums laikā ir piemērojams pieteikumiem, kas iesniegti saskaņā ar šī panta 2. punktu.

18 Muitas dienests 2019. gada 21. martā pieņēma jaunu lēmumu, ar kuru noraidīja atļaujas pieprasījumu ar atpakaļejošu spēku no 2013. gada 1. janvāra, pamatojoties uz Regulas Nr. 2454/93 294. panta 2. punktu. Šis lēmums ir pamatots ar citiem iemesliem nekā iepriekšējie lēmumi. No Tiesas rīcībā esošajiem lietas materiāliem izriet, ka minētais lēmums tika pieņemts pēc tam, kad pamatlietas pusēm tika paziņots iesniedzējtiesas atzinums, kurā muitas iestādes 2015. gada 13. maija un 2016. gada 6. aprīļa lēmumi tika atzīti par prettiesiskiem, jo šī iestāde neesot īstenojusi rīcības brīvību, kas tai ir piešķirta ar šīs regulas 294. pantu. Muitas iestādes 2019. gada 21. marta lēmums tādējādi būtu labots administratīvais akts (*korrigierter Verwaltungsakt*).

19 Iesniedzējtiesa precizē, ka saskaņā ar valsts procesuālajām tiesībām 2016. gada 3. maijā *BWF* celtā prasība ir jāuzskata par tādu, kuras priekšmets ir lēmums noraidīt pieteikumu atļaujai ar atpakaļejošu spēku no 2013. gada 1. janvāra, kas datēts ar 2019. gada 21. martu. Tā uzskata, ka tajā izskatāmā strīda risinājums ir atkarīgs no tā, vai Savienības Muitas kodeksa 211. pants ir piemērojams šim strīdam, pat ja lūgums izsniegt atļauju ar atpakaļejošu spēku tika iesniegts 2015. gada 9. janvārī, proti, datumā, kurā saskaņā ar Savienības Muitas kodeksa 288. panta 2. punktu šī panta noteikumi vēl nebija piemērojami.

20 Šī tiesa uzskata, ka Savienības Muitas kodeksa 211. pants ir procesuāls noteikums "galvenokārt tā vietas tiesiskā regulējuma sistēmā un būtiskā satura dēļ". Tomēr tā atzīst, ka šajā pantā ir paredzēti noteikti kritēriji atļauju izsniegšanai ar atpakaļejošu spēku, kas nebija skaidri minēti Regulas Nr. 2454/93 291. un turpmākajos pantos. Šādos apstākļos tā jautā, vai Savienības Muitas kodeksa 211. pants ir jāuzskata par "vienīgi procesuālu normu" vai par normu, kas ietver gan procesuālas, gan materiālas normas, kas veido vienotu veselumu, kura īpašie noteikumi attiecībā uz to iedarbību laikā nevar tikt skatīti atsevišķi pēc analoģijas ar 1981. gada 12. novembra spriedumu *Meridionale Industria Salumi* u.c. (no 212/80 līdz 217/80, EU:C:1981:270).

21 Gadījumā, ja Tiesa uzskatītu, ka pamatlieta ir jāizskata, pamatojoties uz Regulas Nr. 2454/93 294. panta 2. punktu, iesniedzējtiesa norāda, ka saskaņā ar Vācijas muitas pārvaldes iekšējām instrukcijām, kuras tā neuzskata par saistošām, atļaujas atjaunošana saskaņā ar šīs regulas 294. panta 3. punktu nevar stāties spēkā ar atpakaļejošu spēku datumā, kas ir vienu gadu pirms pieteikuma iesniegšanas datuma. Šī tiesa uzskata, ka Vācijas muitas iestāde vēl vairāk ierobežo minētās regulas 294. panta 2. punkta materiālo piemērošanas jomu, jo tajā paredzētās

atļaujas atjaunošanai ar atpakaļejošu spēku ir izvirzīti nosacījumi, kas paredzēti šī panta 3. punktā, proti, pierādījumi par ekonomisko nepieciešamību un to, ka nav mēģināts veikt krāpšanu, kā arī pieteikuma iesniedzēja rupju neuzmanību.

22 Šādos apstākļos *Thüringer Finanzgericht* (Tīringenes Finanšu tiesa, Vācija) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai [Savienības Muitas kodeksa] 211. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka to piemēro tikai pieteikumiem, kuru atpakaļejošais atļaujas periods sāktos 2016. gada 1. maijā?

2) Ja uz pirmo jautājumu tiek atbildēts noliedzoši: vai Savienības Muitas kodeksa 211. pantu pieteikumiem par atļaujas izsniegšanu ar atpakaļejošu spēku, ja atļaujas periods beidzas pirms 2016. gada 1. maija, piemēro tikai gadījumā, kad atļauja ar atpakaļejošu spēku ir tikusi pieprasīta pirms jauno tiesību spēkā stāšanās, taču muitas iestādes šādus pieteikumus pēc 2016. gada 1. maija pirmo reizi ir noraidījušas?

3) Ja uz otro jautājumu tiek atbildēts noliedzoši: vai Savienības Muitas kodeksa 211. pantu pieteikumiem par atļaujas izsniegšanu ar atpakaļejošu spēku, ja atļaujas periods beidzas pirms 2016. gada 1. maija, piemēro arī gadījumā, kad muitas iestādes šādus pieteikumus jau ir noraidījušas pirms 2016. gada 1. maija un arī pēc tam (ar citu pamatojumu)?

4) Ja uz pirmo un otro jautājumu tiek atbildēts apstiprinoši un uz trešo jautājumu tiek atbildēts noliedzoši: vai [Regulas Nr. 2454/93] 294. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka:
   a) atļauja ar atpakaļejošu spēku līdz brīdim, kad iepriekš izsniegtā atļauja zaudēja spēku, kā ir paredzēts 3. punktā, varēja tikt izsniegta ilgākais uz atpakaļejošu viena gada periodu pirms pieteikuma iesniegšanas brīža; un
   b) vai arī attiecībā uz secīgo atļauju saskaņā ar 2. punktu ir jāpastāv pierādījumiem par ekonomisku vajadzību un ir jābūt izslēgtam krāpšanas mēģinājumam vai acīmredzamai nolaidībai, kā ir paredzēts 3. punktā?"

Par lūgumu atsākt tiesvedības mutvārdu daļu

23 Ar dokumentu, kas Tiesā iesniegts 2021. gada 18. jūnijā, *BWF* lūdza Tiesu, piemērojot Reglamenta 83. pantu, atsākt tiesvedības mutvārdu daļu. Tā norāda, ka, tā kā savos 2021. gada 3. jūnijā sniegtajos secinājumos ģenerāladvokāts nav izvērtējis ceturto prejudiciālo jautājumu, pastāv "izņēmuma situācija", kuru var novērst, tikai piemērojot šo tiesību normu.

24 Jāatgādina, ka atbilstoši LESD 252. panta otrajai daļai ģenerāladvokāts, ievērojot pilnīgu objektivitāti un neatkarību, atklātā tiesas sēdē sniedz pamatotus secinājumus lietās, kurās saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas statūtiem ir vajadzīga ģenerāladvokāta piedalīšanās. Tiesai nav saistoši nedz šie secinājumi, nedz pamatojums, ar kādu ģenerāladvokāts tos izdara (spriedums, 2015. gada 3. decembris, *Banif Plus Bank*, C-312/14, EU:C:2015:794, 33. punkts).

25 Turklāt ne Eiropas Savienības Tiesas statūtos, ne Reglamentā lietas dalībniekiem nav paredzēta iespēja iesniegt apsvērumus par ģenerāladvokāta sniegtajiem secinājumiem (spriedums, 2010. gada 16. decembris, *Stichting Natuur en Milieu* u.c., C-266/09, EU:C:2010:779, 28. punkts un tajā minētā judikatūra). Šie dokumenti arī neizslēdz iespēju Tiesai nolemt, ka lieta tiks izskatīta ar secinājumiem, kas neattiecas uz visiem uzdotajos jautājumos apskatītajiem tiesību jautājumiem.

26 Tādējādi ieinteresētās personas nepiekrišana ģenerāladvokāta secinājumiem, lai kādi arī būtu viņa šajos secinājumos aplūkotie jautājumi, pati par sevi nevar būt mutvārdu procesa atsākšanu pamatojošs iemesls (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2015. gada 17. septembris, *Mory* u.c./Komisija, C-33/14 P, EU:C:2015:609, 26. punkts).

27 Tomēr Tiesa jebkurā brīdī pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas var izdot rīkojumu par tiesvedības mutvārdu daļas sākšanu vai atsākšanu saskaņā ar tās Reglamenta 83. pantu, it īpaši, ja tā uzskata, ka tā nav pietiekami informēta (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2016. gada 9. jūnijs, *Pesce* u.c., C-78/16 un C-79/16, EU:C:2016:428, 27. punkts).

28 Šajā lietā Tiesa uzskata, ka tas rīcībā ir visa nepieciešamā informācija, lai atbildētu uz iesniedzējtiesas uzdotajiem jautājumiem.

29 Līdz ar to pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas *BWF* lūgums atsākt tiesvedības mutvārdu daļu ir jānoraida.

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo, otro un trešo jautājumu

30 Ar pirmo, otro un trešo jautājumu, kuri ir jāizskata kopā, iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Savienības Muitas kodeksa 211. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tas ir piemērojams pieteikumam par atļaujas pagarināšanu ar atpakaļejošu spēku, kas iesniegts pirms 2016. gada 1. maija, kad šis pants kļuva piemērojams saskaņā ar Savienības Muitas kodeksa 288. panta 2. punktu, ja lēmums par šo pieteikumu ir ticis pieņemts pēc šī datuma.

31 Jāatgādina, ka attiecībā uz jauno tiesību normu piemērojamību laikā Tiesa nošķir to, vai tās ir "procesuālās normas" vai "materiālās normas". Pirmās parasti ir piemērojamas visām tiesvedībām, kas tiek izskatītas brīdī, kad tās stājas spēkā, atšķirībā no otrajām, kuras parasti tiek interpretētas tādējādi, ka tās attiecas uz tādu situāciju sekām nākotnē, kuras ir radušās agrāka likuma spēkā esamības laikā, kā arī jaunām tiesiskām situācijām, bet ne attiecībā uz situācijām, kas radušās pirms šo noteikumu stāšanās spēkā, izņemot, ciktāl no minēto noteikumu teksta, mērķa vai struktūras skaidri izriet, ja tām ir jāpiešķir šāda iedarbība (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2006. gada 23. februāris, *Molenbergnatie*, C-201/04, EU:C:2006:136, 31. punkts; 2006. gada 9. marts, *Beemsterboer Coldstore Services*, C-293/04, EU:C:2006:162, 21. punkts, un 2021. gada 3. jūnijs, *Jumbocarry Trading*, C-39/20, EU:C:2021:435, 29. punkts).

32 Savienības Muitas kodeksa 211. panta 2. punkta a)–h) apakšpunktā ir izsmeļoši uzskaitīti atļaujas ar atpakaļejošu spēku izsniegšanas nosacījumi, kas saskaņā ar šī panta 1. punktu ir jāizpilda, lai izmantotu tostarp galapatēriņa režīmu. Šis režīms, kas ir paredzēts Savienības Muitas kodeksa 254. pantā, ļauj laist brīvā apgrozībā preces ar atbrīvojumu no nodokļa vai ar samazinātu nodokļa likmi sakarā ar to īpašo izmantojumu.

33 Kā ģenerāladvokāts ir norādījis secinājumu 34.–37. punktā, 211. panta 2. punktā paredzētie nosacījumi šādai atļaujai vai nu pilnībā, vai galvenokārt ir materiāltiesiskie nosacījumi atļaujas izsniegšanai ar atpakaļejošu spēku. Tie ir noteicošie, lai pieteikuma iesniedzējam rastos muitas parāds saistībā ar attiecīgajām precēm.

34 Līdz ar to, kā izriet no šī sprieduma 31. punktā minētās judikatūras, Savienības Muitas kodeksa 211. panta 2. punktu kā jaunu materiālo tiesību normu nevar piemērot tiesiskajām situācijām, kas ir radušās un galīgi nostabilizējušās laikā, kad bija piemērojams agrāk spēkā esošais tiesiskais regulējums, ja vien no tā noteikumiem, mērķa vai struktūras skaidri neizriet, ka tas ir nekavējoties piemērojams šādās situācijās.

35 Taču Savienības Muitas kodeksa 211. panta 2. punktam ir pievienots īpašs noteikums, kurā ir konkrēti noteikti tā piemērošanas laikā nosacījumi, proti, šī kodeksa 288. panta 2. punkts. Saskaņā ar šo tiesību normu citi panti, kas nav minēti šī panta 1. punktā, kuru vidū ir 211. un 254. pants, ir kļuvuši piemērojami tikai 2016. gada 1. maijā, pat ja Savienības Muitas kodekss saskaņā ar tā 287. pantu stājās spēkā 2013. gada 30. oktobrī (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2021. gada 3. jūnijs, *Jumbocarry Trading*, C-39/20, EU:C:2021:435, 5. un 29. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).

36 No tā izriet, ka Savienības Muitas kodeksa 211. pants nav piemērojams faktiem, kas ir radušies pirms 2016. gada 1. maija.

37 Šajā gadījumā no iesniedzējtiesas nolēmuma izriet, ka no 2012. gada 31. decembra, kas ir sākotnējās atļaujas beigu datums, līdz 2015. gada 9. janvārim, datumam, kurā stājās spēkā muitas iestādes 2015. gada 14. janvārī piešķirtā atļauja ar atpakaļejošu spēku, prasītāja pamatlietā turpināja importēt tāda paša veida preces kā tās, uz kurām attiecās sākotnējā atļauja, neiesniedzot pieteikumu par šīs atļaujas pagarināšanu. Tādēļ tai šajā ziņā bija jāmaksā muitas nodokļi. Tādējādi fakti, uz kuriem attiecas šajā lietā apskatāmais muitas parāds un attiecībā uz kuriem prasītāja pamatlietā lūdz atlaist nodokļus, radās pirms 2016. gada 1. maija, kad kļuva piemērojams Eiropas Savienības Muitas kodeksa 211. pants.

38 Šādos apstākļos ir jāuzskata, ka tāda situācija kā pamatlietā ir radusies iepriekšējā tiesiskā regulējuma, proti, Regulas Nr. 2454/93 294. panta 2. punkta spēkā esamības laikā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2006. gada 23. februāris, *Molenbergnatie*, C-201/04, EU:C:2006:136, 31. un 34. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).

39 Tam, ka administratīvais process pamatlietā tika pabeigts, kā to ir precizējusi iesniedzējtiesa, ar 2019. gada 21. marta lēmumu, ar kuru noraidīts pieteikums par atļaujas pagarināšanu ar atpakaļejošu spēku no 2013. gada 1. janvāra, kas tika pieņemts brīdī, kad Savienības Muitas kodeksa 211. pants jau bija piemērojams, neietekmē tiesisko situāciju, kas bija radusies saskaņā ar Regulu Nr. 2454/93.

40 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, uz pirmo, otro un trešo jautājumu ir jāatbild, ka Savienības Muitas kodeksa 211. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tas nav piemērojams pieteikumam par atļaujas pagarināšanu ar atpakaļejošu spēku, kas iesniegts pirms 2016. gada 1. maija, proti, datuma, kad šis pants kļuva piemērojams saskaņā ar Savienības Muitas kodeksa 288. panta 2. punktu, pat ja lēmums par šo pieteikumu ir ticis pieņemts pēc šī datuma.

Par ceturto jautājumu

41 Ar ceturto jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Regulas Nr. 2454/93 294. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka ir jāizpilda arī šī panta 3. punktā paredzētie nosacījumi, lai muitas iestādes izsniegtu jaunu atļauju ar atpakaļejošu spēku attiecībā uz tāda paša veida darījumiem un precēm, par kurām ir saņemta sākotnējā atļauja.

42 Šajā ziņā ir jānorāda, ka saskaņā ar Regulas Nr. 2454/93 294. panta 1. punktu, "neskarot 2. un 3. punktu", atļaujas ar atpakaļejošu spēku, ko muitas iestādes var izsniegt, stājas spēkā attiecīgā pieteikuma iesniegšanas dienā. No šīs tiesību normas formulējuma izriet, ka tajā ir identificēti divi dažādi gadījumi, ar kuriem var atkāpties no tajā paredzētā noteikuma par atpakaļejošu spēku.

43 Šī panta 2. punkts paredz atļaujas atjaunošanu tikai tāda paša veida darījumiem un precēm, uz kurām attiecās sākotnējā atļauja, kā arī to, ka šādā gadījumā "atļauju var piešķirt ar atpakaļejošu spēku no sākotnējās atļaujas derīguma termiņa beigu datuma". Minētā panta 3. punktā nav paredzēta nekāda īpaša atļauja, un tajā ir paredzēts, ka "ārkārtas apstākļos" atļaujas atpakaļejošo spēku var pagarināt "uz laiku, kas nepārsniedz vienu gadu pirms pieteikuma iesniegšanas dienas". Tas pakļauj šo pagarinājumu vairākiem nosacījumiem, tostarp iespējai pierādīt ekonomiskas vajadzības esamību un to, ka pieteikums nav saistīts ar krāpšanas mēģinājumu vai acīmredzamu nolaidību.

44 No tā izriet, ka, ja Regulas Nr. 2454/93 294. panta 3. punktā paredzētie nosacījumi atļaujas ar atpakaļejošu spēku izsniegšanai būtu piemērojami jaunas atļaujas ar atpakaļejošu spēku izsniegšanai saskaņā ar šī panta 2. punktu, tiktu apdraudēta pēdējās minētās tiesību normas lietderīgā iedarbība. Lai gan šajā noteikumā ir skaidri noteikts, ka atļauju var atjaunot "ar atpakaļejošu datumu no sākotnējās atļaujas derīguma termiņa beigām", minētā panta 3. punktā ir noteikts, ka šī iedarbība ir jāierobežo līdz "termiņam, kas nevar pārsniegt vienu gadu pirms pieteikuma iesniegšanas dienas".

45 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz ceturto jautājumu ir jāatbild, ka Regulas Nr. 2454/93 294. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tad, ja muitas iestādes izsniedz jaunu atļauju ar atpakaļejošu spēku tādiem pašiem darījumiem un precēm kā tās, kas bija sākotnējās atļaujas priekšmets, uz šādu atļauju neattiecas šī panta 3. punktā izklāstītie nosacījumi.

Par tiesāšanās izdevumiem

46 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (ceturtā palāta) nospriež:

1) **Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 952/2013 (2013. gada 9. oktobris), ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu, 211. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tas nav piemērojams pieteikumam par atļaujas pagarināšanu ar atpakaļejošu spēku, kas iesniegts pirms 2016. gada 1. maija, proti, datuma, kad šis pants kļuva piemērojams saskaņā ar šīs regulas 288. panta 2. punktu, pat ja lēmums par šo pieteikumu ir ticis pieņemts pēc šī datuma.**

2) **Komisijas Regulas (EEK) Nr. 2454/93 (1993. gada 2. jūlijs), ar ko nosaka īstenošanas noteikumus Padomes Regulai (EEK) Nr. 2913/92 par Kopienas Muitas kodeksa izveidi, kas grozīta ar Komisijas Regulu (EK) Nr. 1602/2000 (2000. gada 24. jūlijs), 294. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tad, ja muitas iestādes izsniedz jaunu atļauju ar atpakaļejošu spēku tādiem pašiem darījumiem un precēm kā tās, kas bija sākotnējās atļaujas priekšmets, uz šādu atļauju neattiecas šī panta 3. punktā izklāstītie nosacījumi.**

[Paraksti]